

POHJOIS-POHJANMAAN MAAKUNTAOHJELMA 2022 - 2025

Luonnos 1.0

17.5.2021

MAAKUNTAOHJELMAN VALMISTELU

Ohjelman sisältöjä ja valintoja on valmisteltu ilmiöpohjaisella lähestymistavalla. Maakuntaohjelman sisältöjä ja perustaa sekä alustavat kärkiteemoja on koottu ja laadittu vuoden 2020 lopun ja alkuvuoden 2021 aikana mm. taustakeskustelujen kautta eri sidosryhmien kanssa, maakuntaliiton taustatyön ja toimintaympäristön muutostarkastelun avulla sekä yhteisesti strategiatyöpajasarjan aikana helmi-maaliskuussa 2021.

Alla on koottu päävaiheita, joihin nojautuen maakuntaohjelman sisältöjä ja perustaa sekä alustavat kärkiteemat on laadittu:

- Taustakeskustelut laajasti eri sidosryhmien kanssa (mm. maakuntavaltuusto 14.12.2020 ja sidosryhmien johdon työpaja 22.12.2020)
- Perusteellinen taustatyö ja toimintaympäristön muutostarkastelu. Pohjois-Pohjanmaan liitto on ennakoitavien osana laatinut pitkän aikavälin väestö- ja työpaikkasuunnitteet.
- Kolmen strategiatyöpajan sarja helmi-maaliskuun 2021 aikana:
- 16.2.2021 laajalle sidosryhmäjoukolle suunnattu työpaja maakuntaohjelman lähtökohdista ja toimintaympäristön muutosten vaikutuksista Pohjois-Pohjanmaalla
- 25.2.2021 maakuntahallituksen ja maakunnan yhteistyöryhmälle suunnattu työpaja, jossa laadittiin ehdotuksia maakuntaohjelman strategisista kärjistä
- 16.3.2021 laajalle sidosryhmäjoukolle suunnattu työpaja maakuntaohjelman strategisten kärkivalintojen työstämiseksi sekä maakuntaohjelman sisältöjen ja toimenpiteiden tarkentamiseksi
- Sisältöjen täsmentäminen ja työstö ilmiötyöryhmissä 24.3. - 30.4. sekä Pohjois-Pohjanmaan maakuntaliiton työryhmien vetäjien tapaamiset

Keskeisiä nostoja toimintaympäristön muutoksesta ja Pohjois-Pohjanmaan tilannekuvasta on koottu Padlet-alustalle:

- Toimintaympäristön muutostekijät: https://padlet.com/MDIpublic/pohjoispohjanmaa_mako
- Nostoja tilannekuvasta: https://padlet.com/MDIpublic/pp_mako_nostot

VISIO JA ARVOT

VISIO 2040

POHJOIS-POHJANMAA ON POHJOISEN HYVINVOINNIN JA KASVUN RAKENTAJA

Pohjois-Pohjanmaa on kehittyvä ja edistyksellinen maakunta, jonka menestys perustuu hyvinvoivien asukkaiden korkeaan osaamiseen ja menestyvään liiketoimintaan. Täällä on yhdenvertainen mahdollisuus elää hyvää elämää, opiskella, työskennellä ja yrittää vireässä ympäristössä. Maakunta säteilee hyvinvointia koko Pohjois-Suomeen.

Pohjois-Pohjanmaan toiminta on ekologisesti, sosiaalisesti, taloudellisesti ja kulttuurisesti kestävä. Pystymme ratkaisemaan ketterästi moniulotteisia ja globaalisti merkittäviä ongelmia. Investoimme elinvoimaan, tuemme osallistavan kansalaisyhteiskunnan syntymistä ja kaikkien toimijoiden kollektiivista, vuorovaikutteista toimintaa. Tunnistamme ja arvostamme sekä inhimillisiä että materiaalisia voimavaroja. Luotamme itseemme ja toisiimme. Pohjois-Pohjanmaa on varmistanut tasapainon luonnon ja laadukkaan rakennetun ympäristön välillä vahvistaen ihmisen ja ympäristön hyvinvointia.

Tartumme globaaleihin ilmiöihin ja tarjoamme ratkaisuja osana arvoketjuja, hyödyntäen uusia teknologioita. Pohjoisen elinvoimaa kehitetään vahvasti rajat ylittävällä yhteistyöllä ja verkostoitumalla kansainvälisesti. Maakunnassa on kykyä ja luovuutta uudistua ja selviytyä haasteista.

Maakuntamme monimuotoisuus on rikkaus. Sen eri osien vahvuudet luovat kokonaisuuden, jota lujitetaan kansainvälisellä yhteistyöllä. Kilpailukykyä ja väestöpohjaa vahvistaa kansainvälinen työvoima. Pohjois-Pohjanmaa on henkisesti vireä sekä avoin ja uusiutuva maakunta.

ARVOT

Rohkeus.

Yhdenvertaisuus.

Kestävyys.

Luottamus.

UUSI: Monimuotoisuus

Miten arvojen tulisi näkyä käytännössä tekoina (erit. maakuntaohjelman toteutuksessa)?

OHJELMARAKENNE

Maakuntaohjelmassa on tunnistettu vision saavuttamiseksi kaksi yhteen kietoutuvaa päätavoitetta, jotka jakautuvat yhteensä viiteen kärkiteemaan.

Kunkin kärkiteeman osalta on tunnistettu konkreettisemmin ohjelmakauden aikana tavoiteltava muutos sekä keskeiset sisältökärjet ja konkreettisemmat esimerkit mahdollisista kärkihankkeista.

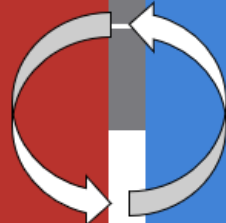
MAAKUNTAOHJELMAN KÄRKITEEMAT

ONNELLISTEN JA AKTIIVISTEN IHMISTEN MAAKUNTA

- Pohjoispohjalainen aktiivinen, hyvä ja toimiva arki
- Saavutettava, alueiden vahvuuksien ja mahdollisuuksien Pohjois-Pohjanmaa

KANSAINVÄLINEN KASVUN, OSAAMISEN JA RATKAISUJEN MAAKUNTA

- Kansainvälisesti houkutteleva ja menestyvä Pohjois-Pohjanmaa
- Kestävästi kasvava Pohjois-Pohjanmaa
- Yrittävä ja uudistuva Pohjois-Pohjanmaa

Elinkeinoelämä ja työllisyys

Osaaminen ja TKI

Hyvinvointi, kulttuuri ja osallisuus

Ympäristö ja kestävä kehitys

Saavutettavuus

ONNELLISTEN JA AKTIIVISTEN IHMISTEN MAAKUNTA:

Pohjoispohjalainen aktiivinen, hyvä ja toimiva arki

POHJOISPOHJALAINEN AKTIIVINEN, HYVÄ JA TOIMIVA ARKI

TAVOITELTAVA MUUTOS 2025

Vuoteen 2025 mennessä Pohjois-Pohjanmaa on elinvoimainen maakunta, jossa monimuotoinen luonto ja rikas asuinympäristö ovat terveellisen ja turvallisen arjen tukijalka. Kulttuurin ja taiteen läsnäolo arkielämässä ja elinympäristöissä tuovat kokemuksia ja elämyksiä sekä luovat hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä. Lapsilla ja nuorilla on hallussaan maakunnan tulevaisuus. Heidän näkemyksensä on merkityksellinen ja heidän ratkaisujaan ymmärretään. Jokaisen pohjoispohjalaisen lapsen oikeus oppimiseen, turvallisiin vertaissuhteisiin ja hyvinvointiin on turvattu. Hyvinvointiin investoidaan. Ihmiset hyödyntävät koko potentiaalinsa ja käyttävät perusoikeuksiaan. Monimuotoisuus ja muutosjoustavuus lisääntyvät. Maakunnan toimijoilla on kyky tuottaa yhteistyössä uusia vastauksia ja reagoititapoja jatkuvasti muuttuvaan ja monimuotoiseen ympäristöön. Jatkuva oppiminen ja osaamisen kehittäminen parantavat muutoskyvykkyyttä. Uudistaminen tehdään kaikkia kuulemalla ja osallistamalla sekä vahvistamalla tietoperusteista kehittämistä. Maakunnan asukkailla on päätösvalta omasta elämästään, mahdollisuus vaikuttaa oman elämänsä kulkuun ja omiin palveluihinsa.

POHJOISPOHJALAINEN AKTIIVINEN, HYVÄ JA TOIMIVA ARKI

SISÄLTÖKÄRJET

1. Hyvinvointitalousajattelun maakunta

- Talous välineenä hyvinvoinnin saavuttamiseksi
- Koronan ”jälkihoito”: koronaviruksen sosiaalisten kysymysten ja segregaaation haasteeseen vastaaminen
- Tunnistettuna päämääränä moniulotteinen ja ihmislähtöinen hyvinvointitarkastelu
- Taloudellisten päätösten vaikutukset ihmisten hyvinvointiin, terveyteen ja turvallisuuteen osoitetaan nykyistä paremmin
- Hyvinvointiin investoiminen lisää yhteisöllisyyden kautta luottamusta

2. Lapsi- ja perheystävällisyys (arjen sujuvuus ja aktiivisuus veto- ja pitovoimatekijänä)

- Varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen korkea laatu sekä jatkuva kehitys mahdollistavat jokaisen lapsen ja nuoren kasvua yhteiskuntaosallisuuteen
- Lasten, nuorten ja perheiden monimuotoisuus tunnistetaan ja tarpeisiin vastataan ajantasaisesti
- Lasten, nuorten ja perheiden palvelut muodostavat saumattoman kokonaisuuden ja kuntalaisen toimijuutta palveluissa vahvistetaan

3. Osallisuus päätöksenteossa ja kehittämistyössä sekä nuorten äänen kuuluvuus maakunnassa

- Nuoret saavat itselle tärkeitä asioita eteenpäin, kokevat tasa-arvoisuutta ja yhdenvertaisuutta. Nuorten ratkaisuja ymmärretään.
- Maakunnassa tuetaan ihmistä vaikuttamaan yhteisiin asioihin
- Osallisuuden kokemus tuo kaikkien ihmisten potentiaalisen toimintakyvyn käyttöön
- Heikommassa asemassa olevia etsitään aktiivisesti ja myös heidän osallisuutensa varmistetaan

POHJOISPOHJALAINEN AKTIIVINEN, HYVÄ JA TOIMIVA ARKI

SISÄLTÖKÄRJET

4. Kulttuuri hyvinvoinnin ja elinvoiman vahvistajana

- Kulttuuri-ilmastonmuutos, avoimuus ja kulttuurinen vuorovaikutus
- Kulttuurin ja taiteen yhdenvertainen saatavuus ja osallistuminen kulttuuritoimintaan vahvistavat hyvinvointia ja tuovat elämään merkityksellisyyttä
- Pohjoinen perintömme luo pohjaa sivistykselle, kestäväälle elämäntavalle ja alueen vetovoimaisuudelle
- Luovaan osaamiseen ja luovan alan edellytyksiin panostaminen tuottavat hyvinvointia, laatua ja kestäväää kasvua

5. Elinvoimainen ja monimuotoinen luonto ja rikas asuinympäristö terveellisen arjen tukijalkana

- Hyvinvoiva ja monimuotoinen luonto luo hyvinvointia ja merkityksellisyyttä pohjoispohjalaisten yhteisöjen arkeen
- Tavoite on lisätä luonnon monimuotoisuutta lähellä ihmisiä ja tehdä lähiluonnon tuottamat hyvinvointihyödyt saavutettavaksi kaikille. Erityinen huomio pieniin lapsiin ja lapsiperheisiin.
- Strateginen, yhteistyöhakuinen ja käyttäjälähtöinen kehittämisote, jossa päätöksenteko nojaa tietoon

6. Yhdenvertaisuus ja turvallisuus

- Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen osana kuntien ja maakunnan johtamista, toimintaa ja yhteistyötä
- Teemoja ikäihmisten (asuin)turvallisuus, nuorten syrjäytyminen ja yhteiskunnan eriarvoistuminen, harva-asutusalueiden kehitys ja digipalvelujen saatavuus
- Maakunnan turvallisuudesta viestiminen ja markkinointi

POHJOISPOHJALAINEN AKTIIVINEN, HYVÄ JA TOIMIVA ARKI

KÄRKIHANKKEET

- Tutkimuksen ja tutkitun tiedon nivominen kiinteäksi osaksi hyvinvoinnin edistämisen- ja kehittämistyötä
- Maakunnallinen osallisuusohjelma
- Lapsistrategian alueellinen toimeenpano ja yhteistyörakenteiden luominen
- Taajamien lähiluontokohteiden monimuotoisuuden, palvelujen laadun ja saavutettavuuden kehittäminen
- Pohjois-Pohjanmaan kulttuurin kehittämisohjelman toimeenpano ja seuranta
- Maakunnallinen hyvän mielenterveyden toimenpideohjelma

ONNELLISTEN JA AKTIIVISTEN IHMISTEN MAAKUNTA:

**Saavutettava, alueiden vahvuuksien ja
mahdollisuuksien Pohjois-Pohjanmaa**

SAAVUTETTAVA, ALUEIDEN VAHVUUKSIEN JA MAHDOLLISUUKSIEN POHJOIS-POHJANMAA TAVOITELTAVA MUUTOS 2025

Vuoteen 2025 Pohjois-Pohjanmaalla on hyvät mahdollisuudet opiskella, harrastaa ja tehdä työtä monipaikkaisessa ja paikkariippumattomassa ympäristössä oman elämäntilanteen mukaan. Työn murros tulee vaikuttamaan Pohjois-Pohjanmaalle monella eri tavalla. Monipaikkainen tai paikkariippumaton työ luo työntekijälle uudenlaisen suhteen työhön sekä tehostaa ajankäyttöä, kun työmatkoihin ei kulu aikaa. Murroksessa voi parhaimmillaan yhdistää luontevasti työn ja vapaa-ajan.

SAAVUTETTAVA, ALUEIDEN VAHVUUKSIEN JA MAHDOLLISUUKSIEN POHOIS-POHJANMAA SISÄLTÖKÄRJET

1. Monipaikkainen ja paikkariippumaton arki, työ, opiskelu

- Palveluja ja lainsäädäntöä, jotka tukevat monipaikkaisuutta ja paikkariippumatonta työtä
- Yhteisten etätyöpaikkojen kehittäminen

2. Työn, palveluiden, koulutusmahdollisuuksien ja harrastusmahdollisuuksien saavutettavuus

- Koulutusta kattavasti saatavilla maakunnassa ja etäläsnäolo koulutuksessa
- Kampukset ja niiden yhteistyö alueiden profiilien kirkastamisessa
- Harrastamisen Suomen mallin alueellinen toimeenpano

3. Digitaalisuuden laaja hyödyntäminen (ml. sähköiset palvelut ja digivalmiuksien kehittäminen)

- Uusien sähköisten palvelujen kehittäminen
- Alustat, jotka luovat paikallista yhteistyötä, vahvistavat identiteettiä ja madaltavat hierarkioita

4. Tasapainoinen (dynaaminen) alue- ja väestörakenne

- Maakunnan vetovoima rakentuu alueiden omien profiilien tunnistamisesta (esim. luonnon- ja arkkitehtuurin hyödyntäminen alueiden ja paikkojen erottumisessa)
- Älykäs sopeutuminen ja elinvoimapolitiikan monipuolistaminen
- Maaseutu-kaupunki vuorovaikutusta tasapainotetaan esim. seutukaupunkien kehittämisellä

SAAVUTETTAVA, ALUEIDEN VAHVUUKSIEN JA MAHDOLLISUUKSIEN POHJOIS-POHJANMAA KÄRKIHANKKEET

- Työn ja vapaa-ajan yhdistäminen Pohjois-Pohjanmaan vetovoimatekijäksi
- Etätyötä edistävien palvelujen kehittäminen
- Kampuksista alueen koulutuksen ja yhteistyön keskuksia
- Kuntalaisten, viranomaisten ja yritysten digivalmiuksien kehittäminen
- Yhteyksien kehittäminen uudelle tasolle – kohti 1 gigan maakuntaa

KANSAINVÄLINEN KASVUN, OSAAMISEN JA RATKAISUJEN MAAKUNTA:

**Kansainvälisesti houkutteleva ja menestyvä Pohjois-
Pohjanmaa**

KANSAINVÄLISESTI HOUKUTTELEVA JA MENESTYVÄ POHJOIS-POHJANMAA

TAVOITELTAVA MUUTOS 2025

Pohjois-Pohjanmaa on monimuotoinen, avoin ja kansainvälinen maakunta. Maakuntamme on vetovoimainen asukkaille ja opiskelijoille kansallisesti ja kansainvälisesti. Pohjois-Pohjanmaa on kehittyvä ja edistyksellinen maakunta, jonne osaajat tahtovat tulla. Maakunnan kilpailukyky turvataan siten että osaajia riittää elinkeinoelämän tarpeisiin. Työperäistä maahanmuuttoa edistetään. Maakuntaan sijoittuu uusia yrityksiä ja houkuttelemme enemmän kansainvälisiä investointeja. Yritykset, tutkimuslaitokset, korkeakoulut ja muut innovaatiotoimijat toimivat kansainvälisissä ekosysteemeissä ja TKI-toiminta on kansainvälisesti korkealla tasolla. Pohjois-Pohjanmaan tutkimus- ja kehitysresurssit kasvavat kaikissa seutukunnissa. Oppilaitoksemme ja korkeakoulumme ovat kansallisesti ja kansainvälisesti vetovoimaisia. Maakuntaan suuntautuva matkailu on lisääntynyt.

KANSAINVÄLISESTI HOUKUTTELEVA JA MENESTYVÄ POHJOIS-POHJANMAA SISÄLTÖKÄRJET

1. Kansainvälisesti kilpailukykyinen ja näkyvästi kiinnostava sijoittumisympäristö

- Vetovoimainen maakunta on kiinnostava myös kansainvälisesti
 - asukkaiden, opiskelijoiden, matkailijoiden, yritysten ja investointien houkuttelu maakuntaan
- Maakunnan maine kuva ja esilletuonti

2. Työ- ja koulutusperäisen maahanmuuton lisääminen

- KV-rekrytointien helpottaminen
- Kansainvälisten työlupakäytäntöjen kehittäminen
- KV-opiskelijoiden rekrytoiminen yrityksiin
- Yritysten valmentaminen KV-työvoiman rekrytointiin
- Kotoutuminen ja asettautuminen

KANSAINVÄLISESTI HOUKUTTELEVA JA MENESTYVÄ POHJOIS-POHJANMAA

SISÄLTÖKÄRJET

3. Verkostoitunut innovaatiotoiminta ja vahvat ekosysteemit ja TKI-toiminta

- Pohjois-Pohjanmaan älykäs erikoistuminen ja Oulun innovaatioallianssi
- Vihreä siirtymän vahva edistäminen, mm. vetyklusterin ja akkuklusterin osalta

Uudistuva, hyvinvoiva ja ilmastoviisas Pohjois-Pohjanmaa

POHJOIS-POHJANMAAN ÄLYKÄS ERIKOISTUMINEN

•OIA:n strategiset kohdealat ja kärkiohjelmat 2021–2027:

- Digitalisaatio kaupunkiympäristön muutoksessa
 - Tulevaisuuden tietoverkot
 - Autonomisten ajoneuvojen ja laitteiden kehitysalusta
 - Data-analytiikka
- OuluHealth
 - Data ja ratkaisut yhteiskunnan resurssina osana ennakoivaa ja tukevaa terveydenhuoltoa
 - Paremmat palvelut kuntalaisille virtuaalipalvelutuotannon avulla
 - Sote-palveluntuottajien innovaatio- ja testaustoiminnan kehittäminen
 - Kontinkankaan hyvinvointikampus
- Kestävä kiertotalous ja puhtaat ratkaisut
 - Uuden sukupolven energiatuotteet ja –palvelut
 - Epäorgaaniset sivuvirtojen uudet ratkaisut
 - Ympäristömyönteinen teräs ja siihen liittyvät arvoketjut
 - Vesiosaamisen kehittäminen ja kaupallistaminen
- Yrittäjyys, osaaminen ja jatkuva oppiminen

Kansainvälinen

Vetovoimainen

Verkostoitunut

KANSAINVÄLISESTI HOUKUTTELEVA JA MENESTYVÄ POHJOIS-POHJANMAA

SISÄLTÖKÄRJET

4. Liikenne ja digitaalisuus kansainvälisen vetovoiman näkökulmasta.

- Pohjois-Pohjanmaan TEN-T ydinverkkokäytävän 2021-2025 tavoitteet
- Lentoliikenteen kehittäminen
 - Liikematkustamisen ja matkailun lisääminen ja tarpeet
- Arktisen datakaapelin edistäminen ja sen hyödyntäminen
- Liikenteen kestävyuden lisääminen ja Green Deal-rahoitusten hyödyntäminen

KANSAINVÄLISESTI HOUKUTTELEVA JA MENESTYVÄ POHJOIS-POHJANMAA KÄRKIHANKKEET

1. Kansainvälisesti kilpailukykyinen ja näkyvästi kiinnostava sijoittumisympäristö

- Pohjois-Pohjanmaan näkyminen kansallisessa mainekuvatyössä
- Pohjois-Pohjanmaan mainekuvan lisääminen maakunnan toimijoiden yhteistyönä (mm. matkailu, teollisuus, ICT)
- Oppilaitosten ja korkeakoulujen vetovoiman lisääminen

2. Työ- ja koulutusperäisen maahanmuuton lisääminen

- Työperäisen maahanmuuton kehittämisohjelma Pohjois-Pohjanmaalle
- Mukanaolo kansallisessa Talent Boost-työssä sekä TalentHub –toiminta
- Työperusteisten lupaprosessien kehittämisen ja lupakäsittelyjen nopeuttaminen

3. Verkostoitunut innovaatiotoiminta ja vahvat ekosysteemit ja TKI-toiminta

- Pohjois-Pohjanmaan älykkään erikoistumisen strategian toimeenpano
- Oulun ekosysteemisopimuksen toimeenpano Oulun innovaatioallianssin strategisten kohdealojen mukaisesti
- Vihreän siirtymän vahva edistäminen, mm. vetyklusterin ja akkuklusterin kehittäminen

4. Liikenne ja digitaalisuus kansainvälisen vetovoiman näkökulmasta

- TEN-T hankkeiden edistäminen
- Arktisen datakaapelin edistäminen
- Green Deal-rahoituksen hyödyntäminen teeman kehittämisessä

KANSAINVÄLINEN KASVUN, OSAAMISEN JA RATKAISUJEN MAAKUNTA:

Kestävästi kasvava Pohjois-Pohjanmaa

KESTÄVÄSTI KASVAVA POHJOIS-POHJANMAA

TAVOITELTAVA MUUTOS 2025

Pohjois-Pohjanmaalla kestävän kasvun ajattelu on jalkautettu kaikkeen toimintaan. Pohjois-Pohjanmaan ilmastotiekartassa 2021-2030 bio- ja kiertotalouden, energian tuotannon, liikenteen, maatalouden ja maankäyttösektorin aluetalouden kehittymisen sekä ympäristön, sosiaalisten, kulttuuristen vaikutusten kannalta tehokkaimmat toimenpiteet on toteutettu tai käynnistetty. Tavoitteet on viety osaksi tarkempia suunnitteluvälineitä, mm. maakuntakaavaan ja liikennejärjestelmäsuunnitelmaan.

Toteutuakseen laajan yhteistyön pohjalta määritetyt kestävän kasvun tavoitteet ja niitä toteuttavat toimenpiteet vaativat jaettua johtajuutta. Julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin toimijoiden sitoutuminen ja yhdessä tekeminen sekä taloudellisten resurssien täysimääräinen hyödyntäminen on edellytys. EU:n vihreän kehityksen ohjelma (Green Deal), EU:n alue ja rakennepolitiikan ohjelmat, ja kansalliset rahoitukset kohdentavat merkittävästi resursseja kestävän kasvun tavoitteiden toteuttamiseen.

KESTÄVÄSTI KASVAVA POHJOIS-POHJANMAA

SISÄLTÖKÄRJET

1. Vihreään siirtymään sekä bio- ja kiertotalouteen perustuva uudistuminen ja innovaatiotoiminta.

- Biokaasun tuotantoa ja käyttöä edistetään ravinnekierto ja ympäristövaikutukset huomioiden
- Luonnonvarojen kestävään käyttöön pohjautuvien tuotteiden ja liiketoiminnan kehittäminen
- Maa-, kivi- ja uusiomateriaalien sekä jätteiden ja sivuvirtojen käyttöä koordinoidaan ja niitä hyödynnetään kiertotalouden mukaisesti
- Kiertotalouden uudet liiketoimintamallit: ekosysteemien rakentaminen, alustatalous, palvelullistaminen

2. Energiantuotanto

- Fossiilista energiaa korvaavaa uusiutuvan energian tuotantoa edistetään maakunnan vahvuuksiin pohjautuen
- Energiakäytön tehokkuutta ja vähäpäästöisyyttä tuetaan sekä kehitetään tehokasta ja joustavaa energiajärjestelmää

3. Vähäpäästöinen liikkuminen ja tehokas maankäyttö

- Sähköisen liikenteen saavutettavuus ja uusiutuvien polttoaineiden ohjelma, ml. matkailunäkökulma
- Kestävän liikkumisen infrastruktuuri ja palvelut sekä vähäpäästöisen liikkumisen mahdollistava maankäyttö ja palvelurakenne
- Etäpalvelut ja paikkariippumaton työnteko

4. Vastuullinen ja puhdas energia- ja elintarviketuotanto

- Uusien kasvien viljely uusiin ruokavalioihin, uudet proteiinin lähteet
- Maatalouden resurssitehokkuuden edistäminen
- Maaperän hiilinielun vahvistaminen ja hiiliviljely
- Turvemaiden viljelytoimien kehittäminen ympäristöystävällisimmäksi
- Luonnonvarojen kestävään käyttöön pohjautuvien tuotteiden ja liiketoiminnan kehittäminen

KESTÄVÄSTI KASVAVA POHJOIS-POHJANMAA

KÄRKIHANKKEET

- Maakunnan uusiutuvien polttoaineiden ohjelma (1,2,3,4)
- Sähköisen henkilöautoliikenteen saavutettavuus (3)
- Maakuntakaavan päivittäminen (2)
- Luonnonvarojen kestävään käyttöön pohjautuvien tuotteiden ja liiketoiminnan kehittäminen
- Kestävän kasvun rahoituksen saannin maksimointi:
verkostomainen koordinointi, 'rahoitusmuotoilu' (kaikki teemat)

KANSAINVÄLINEN KASVUN, OSAAMISEN JA RATKAISUJEN MAAKUNTA:

Yrittävä ja uudistuva Pohjois-Pohjanmaa

YRITTÄVÄ JA UUDISTUVA POHJOIS-POHJANMAA

TAVOITELTAVA MUUTOS

Vuonna 2025 Pohjois-Pohjanmaan maakunta on kansallisesti, kansainvälisesti verkostoitunut ja vahvasti osaamisellaan profiloitunut maakunta. Toiminta perustuu vahvaan yrityslähtöiseen koko maakunnan tasoiseen yhteistoimintaan.

- Maakunnassa on vaikuttavaa yritys vetoista ja yritystarpeisiin perustuvaa ohjelmallista toimintaa sekä kokeilujen ja hyväksi todettujen toimintatapojen jakamista. Kaikki yksityiset ja julkiset toimijat vaikuttavat päätöksillään niihin asioihin, joihin voidaan aidosti vaikuttaa tai muuttaa. Toiminta on kansallisesti ja kansainvälisesti verkostoitunutta ja vaikuttavaa.*
- Uudistaminen yritystoiminnassa, työelämässä ja osaamisessa tapahtuu sekä yksityisellä ja julkisella puolella moderneja kanavia hyödyntäen. Vuonna 2025 meillä on menestystarinoita, joihin on vaikutettu fokusoiduilla ohjelmakokonaisuuksilla, rahoituksilla ja yrityksii hyödyntävillä toimenpiteillä.*
- Maakunnallisilla yrityslähtöisillä kehittämisohjelmilla on selkeät metodit, joissa on hyödynnetty ja jaettu toimialasta riippumatta kansainvälistä kokemusta, tutkimusta sekä tietoa. Näillä toimilla on synnytetty menestyviä innovaatioita ja luotu kestäviä arvoketjuja. Maakunnassa on tehty rohkeita tekoja hyödyntäen ja jakaen eri sukupolvien ajatusmaailmaa ja osaamista käyttäen kansainvälisiä areenoita ja laadukasta viestintää*

YRITTÄVÄ JA UUDISTUVA POHJOIS-POHJANMAA

SISÄLTÖKÄRJET

1. Yrittäjyyden kasvua, työllisyyttä työelämän muutoksia tukevien toimintaympäristöjen parantaminen

- johtamisen tukeminen ja kansainvälisen osaamisen kokemusten ja osaamisen jakaminen
- yrittäjien jaksaminen ja riskien arvioiminen yritystoiminnan eri vaiheissa esim ajankäytön hallinta
- osalla aktiivisen kasvun edistäminen, osalla olemassa olevan markkinan hallitseminen
- kasvua ja työllisyyttä tukevan (mikro)yrittäjyyden tavoitteellisen myynti- ja markkinointiosaaminen kehittäminen ja tukeminen
- yrittäjyyden ja työllistämisen kynnyksen alentaminen ja työvoiman arvioinnin, tarpeen ja yritysysteistyönnäkökulman vahvistaminen

2. Muutoskyvykkyyden vahvistaminen yrittäjyydessä ja elinkeinoelämässä

- uudistetaan liiketoimintamallit ja hyödynnetään uudet teknologiaratkaisut (digitaalisuus, automaatio ja tekoäly)
- investointeihin kannustaminen ja niiden rahoittaminen
- yritysten kansainvälistymisen ja liiketoiminnan kehittämisen tukeminen ja rahoitus
- tuotekehityksen jatkuva varmistaminen ja tukeminen
- kasvua rajoittavien käytännön esteiden poistaminen ja niiden tukeminen (pk- yritykset)

3. Yritysmuonenteisuuden lisääminen päätöksenteossa ja palveluissa

- alueellisen edunvalvonnan vahvistaminen
- yritysmuonenteisuus, sujuvuus sekä vaikuttavuusarviointi luvitus- ja kaavaprosesseissa yms.
- olemme tavoitettavia, oikein asennoituvia sekä kielitaitoisia asiakaspalvelijoita toinen toisillemme

4. Yrittäjyyspolkujen monipuolistaminen ja sujuvoittaminen huomioiden omistajavaihdosasiat

- Yrittäjyyskokeilujen mahdollistaminen elämän erivaiheissa
- yrittäjyysopetuksen vahvistaminen kaikilla koulutustasoilla
- osa-aikayrittäjyyden tukeminen

YRITTÄVÄ JA UUDISTUVA POHJOIS-POHJANMAA

KÄRKIHANKKEET

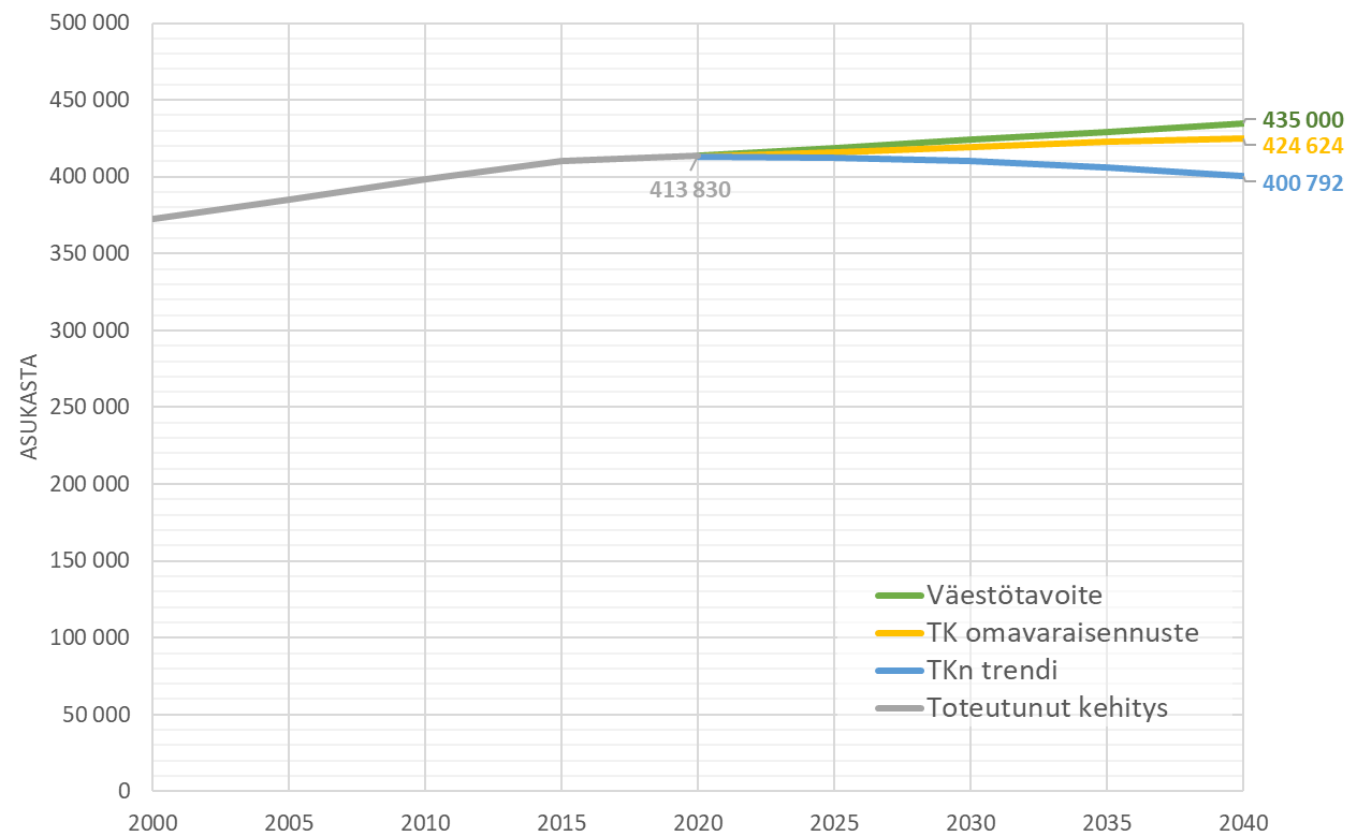
- Maakunnan kansainvälinen uudistuvien yritysten kasvu- ja tukiohjelma (veturiyritykset, pk- ja mikroyritykset)
- Uudistuva ja muutoskykyinen yrittäjyys (omistajanvaihdokset, digitaalisuus, uudet tavat toimia sekä yrittäjyyskasvatus)
- Yrittäjien johtamisen ja jaksamisen kärkihanke
- Maakunnan kansainvälistymisen ohjelma (yritykset ja yrittäjät, muuttajat, kv opiskelijat, investoinnit, palvelut, profiloituminen, osaavan työvoiman saatavuus)
- Maakunnallinen viestinnän kärkihanke kansalliseen ja kansainväliseen mediaan (maakunnan laaja-alainen ja kokoava profilointi)

Määrälliset tavoitteet vuodelle 2040

POHJOIS-POHJANMAAN VÄESTÖTAVOITE

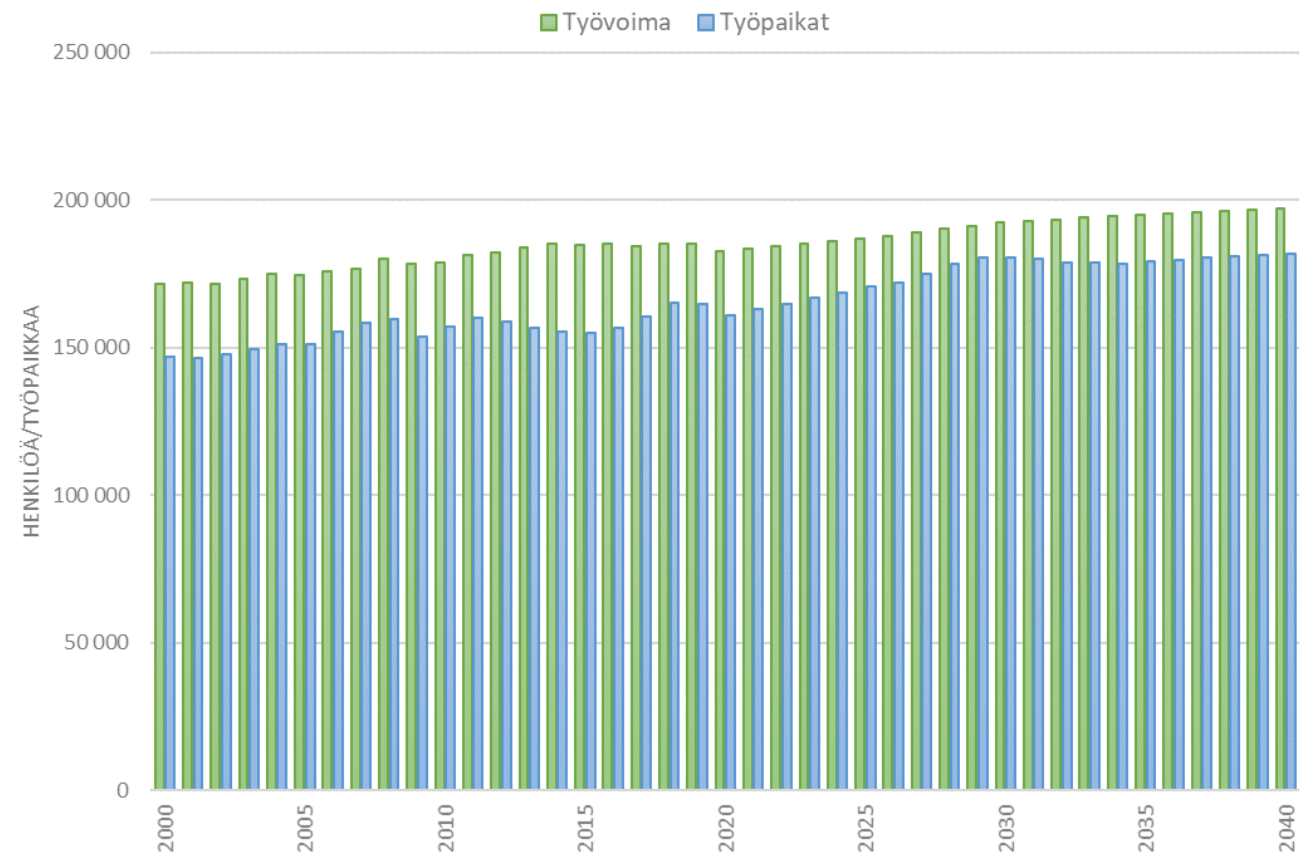
- **435 000 asukasta** vuonna 2040
 - n. 21 000 asukkaan lisäys kahdessa vuosikymmenessä
 - vuosittain keskimäärin 1 035 uutta asukasta (0,24 %)

Lähteet: Tilastokeskus, väestöennuste 2019;
Hemaasu-ennakointimalli

POHJOIS-POHJANMAAN TYÖVOIMAN TARJONTA JA KYSYNTÄ

- **197 000 työvoiman** määrä vuonna 2040
 - 14 500 henkilön lisäys *
 - vuosittain keskimäärin 725 henkilöä lisää työvoimaa (0,38%)
- **182 000 työpaikkaa** vuonna 2040 (vähimmäistavoite)
 - 21 000 uutta työpaikkaa *
 - vuosittain keskimäärin 1 050 uutta työpaikkaa (0,61 %)
- Työttömyysasteen aleneminen edellyttää onnistuneita työllistämistoimia ja yrittäjyyden kokonaisvaltaista kehittämistä
- Vastavalmistuneiden työllistymisen haasteeseen kyetään vastaamaan
 - * Arvio vuoden 2020 työvoimamääräksi 182 500 ja työpaikkamääräksi 161 000

Lähde: vuodet 2000 - 2018 Tilastokeskus,
ennustevuodet Hemaasu-ennakointimalli